

«Entre l'illa d'Innisfree i Bizanci»

Jordi Llavina / La Vanguardia

El deure de gratitud que els lectors de poesia tenim amb els bons traductors és enorme. Coneguem més o menys la llengua de partida, el benefici d'una traducció ben feta resulta sempre perdurable. Ja no es tracta de l'encert de traduir *cottage* com a *masia* o del de fer equivaldre el *metall* original de què estan fets els homes amb la més nostrada *fusta*. Una traducció rigorosa fa que no es perdi el to august del vers primigeni: «Només un cor adolorit / concep una immutable obra d'art».

Josep M. Jaumà és un excel·lent traductor de poesia. El vaig conèixer fa vint-i-cinc anys, gràcies a les seves versions de Robert Graves, *D'amor. Trenta poemes*. D'aquell títol, en recordo la comparança entre la forma d'uns ullastres torts pel vent i la de l'ànima de dos amants, vinclat pel vent del dolor. Tretze anys més tard, Jaumà va donar-nos *Gebre i sol*, una antologia personal de l'obra de Robert Frost, i encara avui associo el nom del traductor català a aquell noieta que, a pagès —«fent feina d'home, si bé amb cor d'infant»—, perdia una mà (i, darrere la mà, la vida) per una distracció mecànica...

**IRLANDA
INDÒMITA**
150 POEMES DE **W. B. YEATS**
TRADUCCIÓ DE JOSEP M. JAUMÀ

1984 POESIA

Doncs bé, com que una cosa bella és un goig perdurable, segons Keats, Jaumà ens acaba de regalar una «immutable obra d'art»: *Irlanda indòmita*, de **W. B. yeats**, tria de 150 poemes —tot commemorant els 150 anys del naixement del gran poeta irlandès—, en versió bilingüe i amb un valuós aparat de notes final. Ha publicat l'obra Edicions de 1984 (moltes gràcies, senyor Cots, per la seva feina d'editor —magnífica—).

El llibre trasllada molt bé el prodigi líric de Yeats, tan sovint reflex de la seva vida convulsa. Les seves lectures de Ronsard, el recurs als mites i personatges irlandesos per mirar d'entendre l'ànima complexa del seu poble. «Poso el meu cor en els meus versos», afirma en un poema. I l'hi posa del tot

«bategant i escumejant», com assegura en un altre. Aquí diu que «la bellesa vivent és per als joves», i allà evoca que ha rimat molt «sobre el fet monstruós de l'amor». Quan sigui un vell pensionista com el del seu poema, miraré d'estudiar les profundes afinitats entre Yeats i Carner, el més gran poeta català de tots els temps. O entre l'irlandès i Vinyoli (el seu poema de la castanyada amb un mort recorda *La Nit de Tosts Sants* de Yeats). Llegiu aquest llibre: no us descuideu mai de la veritat ni de la bellesa.